

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΪΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΑΞΗ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

Α΄ ΚΕΙΜΕΝΟ Α. Καρκαβίτσα «Ο ζητιάνος» (απόσπασμα)

Ο Τζιριτόκωστας εγνώριζε πολύ καλά τη μαγική επιρροή που έχουν στις γυναίκες τα μυστήρια και τα σύμβολα. Από μακρινή παρατήρηση εγνώριζε πως ο κόσμος αυτός, που άνωθεν εστάληκαν οι ζητιάνοι να εκμεταλλεύονται με την πονηρία τους, έχει διάφορες αδυναμίες και μυριοπρόσωπες ανάγκες. Έπρεπε λοιπόν κάθε ζητιάνος να παίρνει τα μέτρα του, για να κολακέψει τις αδυναμίες αυτές, να συμπληρώσει τις ανάγκες, αν ήθελε να κερδίσει χρήματα. Έπρεπε να μελετά πρώτ' από ψηλά το αέραντο βασιλείο του κι έπειτα να κατεβαίνει σ' αυτό και ν' αρχίζει το στάδιό του πανοπλος και απολέμητος. Για τούτο ο Τζιριτόκωστας δεν επεριοριζόταν μόνον στην ζητιανιάς τα καμώματα. Για κάθε άνθρωπον είχε και ξεχωριστή μέθοσον ενεργείας. Σύμβουλό του είχε πάντοτε το ναυτικό ρητό: «κάθε μακαράς και το ξυλοπήλι του», Ιχνηλατούσεν, εξέταζε κι εύρισκε τέλος την αδυναμίαν του κοίτης. Όπου εκαταλάβαινε πως δεν ωφελούν οι χριστιανικές ευχές, έβανε σ' ενεργεία δαβολικά παραγγέλματα. Όπου δεν ημπορούσε ν' απλώσει χέρι, ακόνιζε τη γλώσσα του. Όταν δεν εύρισκε τους ελεήμονες, εξητούσε τους δεισιδαίμονες και μωρούς. Είχε, ναι, στη γλώσσα του το κλαψάρικο και μονότονο ψυχολόγι αλλ' είχε και στη σακκούλα του γαργαλιστικό το φιδόχορτο, το σερνικοβότανο, το σιδερόχορτο και άλλα χίλια μύρια βότανα της γης είχε στον νου τα ζόρκια και στα μάτια το βάσκαλα. Κι εγνώριζε πολύ καλά, πως η παραμικρή ευτυχία τούτων ήταν αρκετή να συμπληρώσει ενός και δύο ταξιδιών ελεημοσύνες. Το ήθος του ζητιάνου έγινε αμέσως σπουδαίο και σοβαρό. Τα καστανά μάτια του έπεφταν εδώ κι εκεί ράθυμα, αφαιρεμένα, του αφαιρεμένου νου, του πλανημένου στα υπερκόσμια πιστές εικόνες. Τα μαλλιά του κεφαλιού και τα ψαρά γένια η έκφρασις του προσώπου και του σωμάτου η στάσις και των χεριών τα κινήματα τα φορέματά του αυτά, τα ξεσχισμένα και ιδιότροπα, ερχόνταν κι επρόσθεταν το προφητικό τους μεγαλείο στη μυστηριώδη και ακατανόητη δύναμη των λόγων του. Δεν ήταν ο εξευτελισμένος ζητιάνος, ο ψειρής και ο λιμασμένος, που με κλαψάρικη φωνή ζητεί τα ξεροκόμματα και τ' αποφάγια των φτωχών. Ήταν παντοδύναμος μάγος, που εσυγκέντρωνε στα στιβαρά χέρια του δυνάμεις της γης και στοιχεία του αιθέρος, άγνωστα στους πολλούς

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

θνητούς. Και ήταν ικανός ν' αλλάξει όχι μόνο την τύχην, αλλά και αυτή την φύση των όντων.

Β' ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

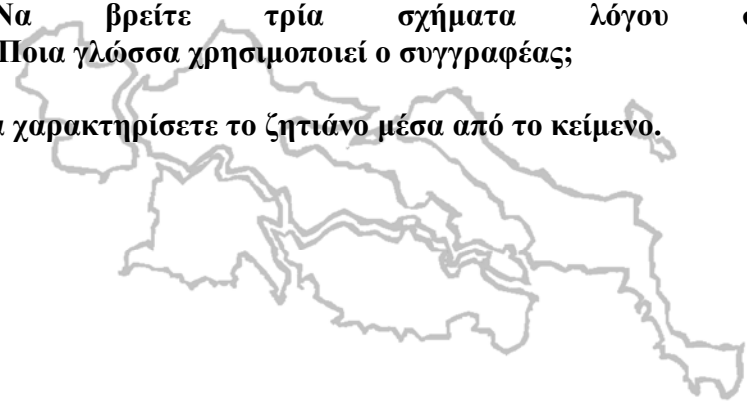
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

1. **Να δοθεί το περιεχόμενο του αποσπάσματος το πολύ σε δέκα σειρές.**
2. **Διαβάστε προσεκτικά το απόσπασμα και απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις:**
  - α) **Γιατί ο ζητιάνος διάλεγε τα θύματά του ανάμεσα στις γυναίκες;**
  - β) **Ποια μέσα χρησιμοποιούσε για να τις εξαπατήσει και να τις εκμεταλλευτεί;**
3. **α) Ποια αφηγηματική τεχνική χρησιμοποιεί στο απόσπασμα ο συγγραφέας;**
β) Να βρείτε τρία σχήματα λόγου στο κείμενο
γ) Ποια γλώσσα χρησιμοποιεί ο συγγραφέας;
4. **Να χαρακτηρίσετε το ζητιάνο μέσα από το κείμενο.**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006